

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : O. Dvornic)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

ÎN C H E I E R E

4 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Borțoi Tudor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Borțoi Tudor împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova intervenienți accesorii executorul judecătoresc Sergiu Oglindă, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, executorul judecătoresc George Boțan privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2020 prin care s-a respins apelul declarat de Borțoi Tudor și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 17 aprilie 2019, Borțoi Tudor s-a adresat în instanță de judecată, cu cerere de chemare în judecată concretizată ulterior prin diverse cereri de concretizare împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Sergiu Oglindă, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, executorul judecătoresc George Boțan solicitând constatarea încălcării de către stat a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești nr. 2a395/10 din 11 martie 2010, nr.2ra-1250/10 din 28 iulie și cu nr.2-2861/12 din 06 decembrie 2012 emise de Judecătoria Chișinău sediul Centru ;

- constatarea încălcării de către stat a dreptului la nediscriminare la executarea hotărârilor judecătorești nr. 2a-395/10 din 11 martie 2010, nr.2ra-1250/10 din 28 iulie și cu nr. 2-2861/12 din 06 decembrie 2012 emise de către Judecătoria Chișinău sediul centru;

- repararea prejudiciului material cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești nr. 2a-395/10 din 11 martie 2010 cu suma de 129742 lei, a hotărârii cu nr.2ra-1250/10 din 28 iulie 2010 cu suma de 38418 lei și a hotărârii cu nr. 2-2861/12 din 06 decembrie 2012 cu suma de 346418 lei;

- repararea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești nr.2a-395/10 din 11 martie 2010 în termen de 7 ani în sumă de 86688 lei, pentru neexecutarea hotărârii judecătorești nr. 2ra-1250/10 din 28 iulie 2010 cu suma 86688 lei și, pentru neexecutarea hotărârii judecătorești cu nr. 2-2861/12 din 06 decembrie 2012 cu suma de 74304 lei, pentru viitor cu o îndemnizației lunară de 2250 lei de la data pronunțării hotărârii.

În motivarea acțiunii, a reiterat că, a prezentat spre executare documentele executorii cu nr.2a-395/10 din 11 martie 2010, nr.2ra-1250/10 din 28 iulie și cu nr. 2-2861/12 din 06 decembrie 2012 emise de către Judecătoria Chișinău sediul centru.

Prin încheierile nr.040-51r/14, nr. 040-52r/14 și nr. 040-96r din 10 noiembrie 2014, executorul judecătoresc Oglindă Sergiu a dispus restituirea documentelor executorii.

Executorul judecătoresc Oleg Ungureanu prin încheierea cu nr.065-964/14 din 21 ianuarie 2016 a dispus restituirea documentelor executorii.

La fel și executorul judecătoresc George Boțan prin încheierea din 20 decembrie 2018 a dispus restituirea documentelor executorii.

În procesul de executare, executorii judecătorești au omis citarea creditorului de a participa la actele de executare, precum și au omis interzicerea altor persoane de a îndeplini față de debitor alte obligațiuni, incluși preluare și transmitere nelegitimă a patrimoniului și a gestiunii bunului imobil.

Totodată de către executorii judecătorești nu au fost înaintate cereri de chemare în judecată privind schimbarea modului, ordinii de executare a hotărârii precum și s-a omis înaintarea demersurilor în judecată privind solicitarea dispunerii aducerii forțate a conducătorului, contabilului și fondatorului persoanei juridice.

Reclamantul consideră că, este evidentă ingerința statului în dreptul respectării bunurilor sale privind dispunerea și folosirea lor.

Prejudiciul material adus de la nevalorificarea obiectului neexecutării constituie suma totală de 112 706,80 lei.

Deprecierea valorii obiectelor cu nr. 2a-395/10 din 11 martie 2010 și cu nr.2ra-1250/10 din 28 iulie 2010 (39064 lei+11567,8 lei=50631,8lei) în perioada de timp august 2010 și februarie 2019 constituie 32065,10 lei, reieșind din calculul $50631,8 \times 63,33 \%$.

Totodată deprecierea valorii obiectului neexecutării cu nr.2-2861/12 din 06 decembrie 2012 în perioada de timp ianuarie 2013 și până în februarie 2019 constituie 25457,90 lei reieșind din $62075 \text{ lei} \times 41,01\%$.

Suma pierderilor materiale suferite de la deprecierea obiectelor neexecutării constituie 57523 lei și suma prejudiciului material de la neexecutarea obligației pecuniare în perioada de timp august 2010 și până în iulie 2019 calculată pe obiecte și pe ani în conformitate cu prevederile art.619 Cod Civil, constituie 160138,60 lei.

Drept urmare prejudiciul material total suferit de la ingerința statului în dreptul respectării bunurilor sale constituie 272845,4 lei, reieșind din calculul $112706,8 + 57523 + 160138,6 \text{ lei}$.

Mai indică că Asociația APLP 50/142 este formată și reținută de către stat ca persoană juridică, iar în raport cu reclamantul (Borțoi Tudor) este gestionar al fondului de locuințe, prestator de servicii comunale și superficial.

Totodată neexecutarea hotărârilor judecătorești țin de deteriorarea apartamentului prin prestarea necorespunzătoare și prin menținerea servitutei în stare deplorabilă de către Asociația APLP 50/142, precum și de faptul că timp de 15 ani îi produce prejudicii materiale și morale considerabile la exploatarea apartamentului.

Solicită constatarea încălcării de către stat a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, repararea de către stat a prejudiciului material în sumă de 272845,4 lei dintre care valoarea obiectelor neexecutării în sumă de 112706,8 lei, deprecierea valorii obiectului neexecutării în sumă de 57523 lei și 160138,6 lei neexecutarea obligației pecuniare a obiectului neexecutării precum și repararea prejudiciului material.

Ulterior pe parcursul examinării cauzei, reclamantul la 11 iunie 2019 și-a concretizat cerințele din acțiune, astfel solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 464470,5 lei ce constă din valoarea obiectelor neexecutării în sumă de 112706,8 lei, deprecierea valorii obiectului neexecutării în sumă de 57523 lei și neexecutarea obligației pecuniare și 191625 lei cheltuieli pentru locațiune și a prejudiciului moral în mărime de 250397,25 lei calculat pentru neexecutarea fiecărui titlu executoriu în parte.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Borțoi Tudor împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Sergiu Oglindă, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, executorul judecătoresc George Boțan privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a conchis că, în acțiunile executorul judecătoresc nu persistă careva temeuri de tergiversare a executării hotărârii judecătorești vizate, fiind întreprinse toate măsurile necesare privind executarea acesteia.

Instanța de fond a concluzionat că, pretențiile reclamantului privind constatarea încălcării dreptului de executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea prejudiciului material și moral sunt neîntemeiate, de fiecare dată când titlurile executorii au fost înaintate spre executare au fost întreprinse o serie de măsuri, inclusiv aplicarea diferitor interdicții a debitorului.

În acțiunile executorului judecătoresc nu au persistat careva temeuri de tergiversare a executării hotărârii judecătorești, iar unul din factorii care a afectat și afectează procedura de executare a hotărârilor judecătorești ține de comportamentul părților.

Procedura de executare în mare parte a fost generată de faptul că executorul judecătoresc a fost în imposibilitate de a găsi bunuri ce aparțin debitorului, situație ce a generat emiterea încheierilor privind aplicarea interdicțiilor față de debitor.

Instanța a reținut că, la caz nu este o tergiversare a executării documentelor executorii, lipsa mijloacelor financiare sau a bunurilor mobile și imobile ale debitorului, nu pot fi echivalate cu încălcarea termenului de executare a hotărârilor judecătorești.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 29 octombrie 2019, Borțoi Tudor a declarat apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2019 și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2020, s-a respins recursul declarat de Borțoi Tudor și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie 2019.

La 15 septembrie 2020, Borțoi Tudor a declarat recurs solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2020 și a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 4 octombrie și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că, nu este cu de acord soluția instanței de apel.

Instanțele investite cu judecarea fondului la examinarea cauzei au interpretat eronat normele de drept material aplicabile speței.

Referitor la comportamentul și acțiunile executorului judecătoresc, examinând cauza instanțele ierarhic inferioare nu au făcut referire la normele din Codul de executare.

La aprecierea mizei reclamantului, instanțele de judecată au omis cadrul legal de restrângere de drepturi în raporturi obligaționale a creditorului de către debitor de deposedarea de locuință și de dreptul la bunurile adjudecate.

În speță, sunt realizate toate condițiile considerate de către Curtea Europeană pentru

răspunderea statului din motivul imposibilității executării hotărârii judecătorești a debitorului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 iulie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de comunicare instanța de apel a expediat decizia motivată participanților la proces la 5 mai 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 15 septembrie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 30 septembrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat potrivit avizului de recepție (f. d. 175-178).

Până la data examinării recursului, intimații referință nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că

instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Borțoi Tudor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Borțoi Tudor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru